

EXPRESSEN AVSLÖJAR

STRED FÖR IS. Flera svenskar reste till Syrien för att strida för IS. Här poserar medlemmar i terrorgruppen vid ett nedskjutet flygplan i Raqqa. Foto: AP

METALLARBETAREN FRÅN MALMÖ. Gick på A-kassa då han i augusti 2014 åkte till Syrien. Metallarbetareförbundets A-kassa uteslut honom den 30 november – först då slutade pengar betalas ut.

DEN EFTERLYSTE MANNEN. Den 22 januari 2016 skulle han inställa sig för ett fängelsestraff. Men han dök inte upp. Samma dag åkt till Syrien. Under en period fortsatte försörjningsstöd betalas ut och även aktivitetsstöd.

SALAR MAHMOOD MED HUSTRU OCH TVÅ BARN. Salar Mahmood åkte 2013 med fru och två barn. Först i oktober året därpå stoppade Försäkringskassan utbetalningarna av barnbidrag, flerbarnstillägg, bostadsbidrag och underhållsstöd. Då hade 79 310 kronor betalats ut felaktigt. Salar Mahmood är i dag död medan hustrun 2019 dömdes till fängelse i Irak för samröre med en terroristorganisation.

MOQTAR AHMED MOHAMMAD. Åkte i maj 2015 med flickvännen till Syrien. Han fick en månads aktivitetsersättning efter att de lämnat landet. Enligt en ansökan om dödförklaring som flickvännen lämnade in, efter att hon själv återkommit till Sverige, ska han ha dött av en bomb i december 2015.

”Jag förstår att folk reagerar när vi och andra myndigheter betalar ut felaktigt”

Fortsättning från föregående uppslag

heter kunde läsa i tidningen om att de lämnat landet och Michael Skråmo sände inspelade propagandafilmer från Syrien, menar Thomas Falk att Försäkringskassans omvärldsbevakning är god, och att man får god hjälp av andra myndigheter, bland annat Säkerhetspolisen, i den myndighetssamverkan som finns.

– Man måste ha respekt för att man inte bara kan gå på tidsningsuppgifter, man behöver ta in de uppgifter som krävs för att dra in en förmån och ett bidrag. Gör vi det felaktigt kommer vi också i tidningarna. Det måste ske på ett korrekt sätt och vi måste förhålla oss till det regelverk som vi har att förhålla oss till finns. Det tar tid, tyvärr.

Hur ser du på situationer där skattebetalare kan läsa om pro-

pagandafilmer från Syrien och att samtidigt den som gör dessa på plats finansierar sitt liv med barnbidrag och föräldrapenning?

– Jag förstår att folk reagerar. Jag reagerar ju själv inför den här typen av uppgifter, både när vi och andra myndigheter betalar ut felaktigt, både som skattebetalare och medborgare. Vi gör allt vi kan för att komma tillrätta med den här typen av ärenden.

Utvigade befogenheter

Nyligen gick Försäkringskassans generaldirektör Nils Öberg ut på DN Debatt och föreslog att myndigheten skulle få utvidgade befogenheter att bland annat begära in kontoutdrag och andra bankuppgifter, och att Försäkringskassan själv skulle få utreda brott riktade mot socialförsäkringssystemen. Generaldirektören menade att ”bidrags-

brottslighet och missbruk av välfärdssystemen blivit så omfattande att det nu får anses vara systemhotande”.

I fallet med förskolebarnen från Frölunda stod det snart klart att familjen lämnat Sverige. Den 16 mars 2015, fyra månader efter att barnen slutat dyka upp på förskolan, skrev stadsdelen i Göteborg ut dem från förskolan, då de inte längre dök upp och man inte lyckats få någon kontakt med föräldrarna.

Men de uppgifterna nådde aldrig Försäkringskassan som fortsatte betala ut barnbidrag och flerbarnstillägg till familjen. Så sent som våren 2016 fick Försäkringskassan en ansökan om föräldrapenning i barnens pappas namn. Då var både han och barnen, sedan ett och ett halvt år, i det så kallade IS-kaliforsäkringssystemen. General-

direktören menade att ”bidrags-

THOMAS FALK, nationell samordnare mot organiserad brottslighet på Försäkringskassan

penning beviljades, och under fyra månader betalades ytterligare 49.500 kronor ut i pappans namn.

I beslutet om återkrav daterat ett år senare, som Expressen tagit del av, skriver Försäkringskassan att de misstänker att ”ersättning utgått felaktigt” till barnens pappa – en IS-terrorist som i dag uppges vara död.

– Han trampade på en mina för tre år sedan, säger hans änka, mamman till barnen i Frölunda.

Men de uppgifterna nådde aldrig Försäkringskassan som fortsatte betala ut barnbidrag och flerbarnstillägg till familjen.

Så sent som våren 2016 fick Försäkringskassan en ansökan om föräldrapenning i barnens pappas namn. Då var både han och barnen, sedan ett och ett halvt år, i det så kallade IS-kaliforsäkringssystemen. General-

direktören menade att ”bidrags-

ningar då hon inte hjälpt till att med passhandlingar styrka sin identitet.

Med sin syster som tolk berättar hon om hur mannen radikaliserades hemma i Sverige i takt med IS militära framgångar i Syrien.

Enligt henne var det mannen som tog hennes barn och åkte dit, och att hon inte hade något annat val än att åka efter.

– Han ljög för henne, säger syster.

Kvinnan uppger att hon inte tagit del av några svenska bidragspengar under tiden i Syrien.

– Nej, mannen har tagit pengarna för att ge åt familjen för att köpa mat. De har fördelats inom familjen, inte bara till honom, säger hon med sin syster som tolk.

Daniel Olsson
daniel.olsson@gt.se

Listan – de fick miljonerna

■ IS-terrorister har kunnat försörja sin tid i terrorstaten med bidrag från svenska välfärdssystemen.
■ Expressens DANIEL OLSSON har identifierat 45 IS-resenärer

som fått bidrag till sin försörjning hos terrorsekten genom svenska välfärdssystem. 24 av dessa har fått pengar utbetalda direkt till sig, övriga ingår i samma familjegemenskap.

BORÅSFAMILJEN

■ Den unga Boråsfamiljen och deras gemensamma barn åkte ner till Syrien i hösten 2014. Barnbidrag och föräldrapenning fortsatte betalas ut innan Försäkringskassan stoppade utbetalningarna våren 2015. Mannen i familjen pekades av underrättelsekällor ut som särskilt farlig utfall att han återvänder till Sverige.

UNIVERSITETSSTUDENTEN

■ Tillsammans med en syster och en bror lämnade den 20-åriga studenten en av Stockholms förorter i mars 2014. CSN fortsatte betala ut studiebidrag till henne terminen ut.

SMÅBARNSFAMILJEN FRÅN FRÖLUNDA

■ I början av november 2014 dök barnen inte upp på förskolan i Frölunda. Småbarnsfamiljen hade lämnat landet och byggde ett nytt liv i IS huvudstad Raqqa. Fram till december 2015 fortsatte Försäkringskassan betala ut bidrag till familjen. Året därpå lyckades även pappan i familjen få föräldrapeng för barnen på plats nere i Syrien. Enligt Försäkringskassan har familjen fått 214 449 kronor i bidrag och ersättningar felaktigt.

AMIN GHEZALI

■ Den så kallade afghansvensken Mehdi Ghezalis yngre bror Amin lämnade Örebro sommaren 2015 och hördes senare inte av förrän han i en ansökan till CSN hösten året därpå uppgav att han skulle studera vid ett utbildningsinstitut i Kairo. Han fick 110 641 kronor utbetalat av CSN, men dök aldrig upp vid kursstarten. CSN gjorde en polisanmälan om bedrägeri som lades ned med motiveringen att den misstänkte är försvunnen i utlandet.

FAMILJEN SKRÄMO

■ Michael Skråmo och hustrun Amanda Gonzales hyrde ut lägenheten i Göteborg i andra hand och gav sig ner till Syrien i månads-skiftet augusti/september 2014. Bostadsbidraget drogs in redan efter ett par månader då hyresvärden upptäckte att andra bodde i lägenheten, men för Försäkringskassan dröjde det till mars 2015 att stoppa bidragen. Enligt ett beslut om återkrav har barnbidrag och flerbarnstillägg, bostadsbidrag, underhållsstöd och föräldrapenning för 99 097 kronor då gått ut.

METALLARBETAREN FRÅN MALMÖ

■ Metallarbetaren från Malmö. Var arbetslös och gick på A-kassa då han i augusti 2014 åkte ner till Syrien. Metallarbetareförbundets A-kassa uteslut honom den 30 november på grund av bristande betalning. Först då slutade pengar betalas ut.

GÖTEBORGSFAMILJEN

■ Ett göteborgspar som åkte till Syrien med sitt barn i december 2013. Barnbidrag och föräldrapenning fortsatte betalas ut fram till mars 2015, då kvinnans uppehållstillstånd gick ut. Kvinnan har återkrav till Försäkringskassan på 49 170 kronor.

TAHA SHADE

■ Lämnade Sverige tillsammans med ytterligare fyra unga västsvenskar i september 2012 och stred för radikala islamistiska grupper som senare kom att uppgå i IS. Metallarbetareförbundets A-kassa uteslöt honom först den 31 januari 2013, till följd av bristande betalning. Före utresan tog han också stora lån från banker och kreditinstitut. Uppges ha dött i strid, men är formellt fortfarande misstänkt för medhjälp till terroristbrott.

KHALID OSMAN TIMAYARE

■ En av många unga göteborgare som åkte ner tidigt för att strida för radikala islamistiska grupper som senare uppgick i IS. Åkte ner i februari 2013. Först den 22 oktober samma år frös Försäkringskassan utbetalningarna av aktivitetsstöd. I en presskonferens 2016 offentliggjorde Pentagon att Timayare, en ”emir” i IS Anwar al Awlaki-brigad, dödades i en USA-ledd flygattack.

KORRESPONDENSKURSAREN

■ Åkte ner till Syrien i april 2014 och lyckades hösten samma år få en mindre ersättning från CSN för en korrespondenskurs.

Fick ersättning från CSN

BORLÅNGEBON

■ Tidigare borlängebo som reste ner till Syrien våren 2015. Hans resa ner kunde följas i sociala medier där han både lade upp bilder från Syrien och fortsatte propagera för IS. Under tiden fortsatte Försäkringskassan betala ut bidrag. Har i dag ett skuldsaldo hos kronofogden på 129 584 kronor där merparten utgörs av underhållsstöd från Försäkringskassan.

DEN EFTERLYSTE MANNEN

■ Den 22 januari 2016 skulle örebroaren inställa sig på anstalt för att avtjäna ett kortare fängelsestraff. Men han dök inte upp. Samma dag som domen avkunnades hade han lämnat landet för Syrien. Under en kortare period fortsatte försörjningsstöd betalas ut och även aktivitetsstöd från Försäkringskassan.

ÅTERVÄNDAREN

■ Mannen från Örebro reste i augusti 2015 ner till Syrien med sina barn. Samtidigt fortsatte Försäkringskassan betala ut föräldrapenning, bostadsbidrag och underhållsstöd. När han 2018 återkom till Sverige har han fått krav på återbetalning.

KIDNAPPERSKAN

■ I augusti 2014 lämnade småbarnsmamman Landskrona med sin tvååriga son. Barnets pappa försökte få svenska myndigheter att agera för att få tillbaka till son och fick ensam vårdnad och utbetalningarna från Försäkringskassan av barnbidrag stoppades före årets slut. Kvinnan har varit internationellt efterlyst och fördes efter en tid i fångläger i november i år till Sverige där hon nu sitter häktad.

NORRKÖPINGSFAMILJEN

■ Ett par med två barn lämnade Norrköping i maj 2015. Först fyra år senare – i juni 2019 – stoppade Försäkringskassan utbetalningar av bland annat barnbidrag, underhållsstöd och flerbarnstillägg och kräver nu tillbaka 198 006 kronor, men då gäller det bara bidrag som betalats ut efter 30 juni 2016. En närstående till maken har ansökt om dödförklaring för honom och uppger att hon sett bilder på honom död i Syrien.

TURKIETFÅNGEN

■ Lämnade Göteborg i maj 2013 för att ta sig ner till IS i Syrien. Under en tid satt han fängslad som IS-sympatisör i Turkiet, men släpptes senare. Bostadsbidraget fortsatte betalas ut till i vart fall januari 2014. Har nyligen dödförklarats, såsom död 2017.

SALAR MAHMOOD, HUSTRU & TVÅ BARN

■ Salar Mahmood var en framträdande profil i Göteborgs radikala islamistmiljö då han försvann i juni 2013. Bara några veckor tidigare hade han fått ett stort skadestånd för att ha suttit häktad misstänkt för att ha planerat ett död mot Lars Vilks, men friats. Innan årets slut hade också hans fru och två barn åkt efter honom ner till Syrien. Först i oktober året därpå stoppade Försäkringskassan utbetalningarna av barnbidrag, flerbarnstillägg, bostadsbidrag och underhållsstöd. Då hade 79 310 kronor betalats ut felaktigt. Salar Mahmood är i dag död medan hustrun 2019 dömdes till fängelse i Irak för samröre med en terroristorganisation.

SMÅBARNSFAMILJEN FRÅN HISINGEN

■ I augusti 2014 noterade gränspolisen att kvinnan och hennes ettåriga son lämnat landet. Vid samma tid lämnar också pappan till barnet. Kvar lämnades en lägenhet i Biskopsgården och Försäkringskassan fortsatte betala ut barnbidrag i 13 månader. Kvinnan fick också fullt studiemedel från CSN under flera månader efter utresan.

Bidrag och studiemedel

IDRIS CHEWAY

■ Albybon Idris Cheway hade varit i Syrien ett tag och inlett ett samarbete med IS-propagandisten Michael Skråmo då han ansökte om studiemedel från CSN för att studera arabiska i Kairo. Han fick beviljat 114 688 kronor och 49 832 kronor hann betalas ut innan betalningarna stoppades. Han uppges i dag ha dött i Syrien.

